

ONDERZOEKT | ADVISEERT | BEWEEGT

Opbouw tarieven 2024

Beschermd Wonen

Regio Gelderland-Zuid (Rijk van Nijmegen, Rivierenland)

Auteurs

Nico Dam
Lilian van Oosterhout
Harm Eskes

Opdrachtgever

Regio Gelderland-Zuid (Rijk van Nijmegen, Rivierenland)

Kenmerk

LO/24/0705/tbwrn

Publicatiedatum

24 april 2024

© Bureau HHM

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Reële tarieven.....	4
1.3	De gehanteerde aanpak.....	4
2.	Kostprijsmodel	7
2.1	Beschrijving van parameters	7
2.2	Maandsalaris en inschaling.....	8
2.3	Opslagen.....	9
2.4	Personeel Niet In Loondienst.....	10
2.5	Sociale lasten.....	10
2.6	Opslag overhead	11
2.7	Productiviteit	12
2.8	Risico-opslag.....	13
2.9	Overige kosten.....	14
3.	Uitkomsten	17
3.1	Adviestarieven 2024	17

1. Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergrond bij de gevolgde aanpak om tot adviestarieven te komen voor de diverse producten binnen Beschermd Wonen in de regio Nijmegen en Rivierenland.

1.1 Aanleiding

Op verzoek van de centrumgemeente Nijmegen begeleidt bureau HHM een traject voor de vaststelling van tarieven bij de vernieuwing van de contracten voor Beschermd Wonen vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). In de opdracht gaat het om te komen tot reële tarieven met ingang van 1 januari 2025 voor de volgende producten:

- 1) Beschermd Thuis in de varianten:
 - Licht
 - Middel
 - Zwaar
- 2) Beschermd Wonen Intramuraal in de varianten:
 - Licht
 - Middel
 - Zwaar
- 3) Trainingshuis in de varianten:
 - Licht
 - Middel
- 4) Meezorg
- 5) Afwezigheidsdag BW

Bij het opstellen van deze notitie hebben we gebruik gemaakt van de product-beschrijvingen van de regio. Ook hebben we rekening gehouden met de opbouw van de huidige BW-tarieven in de regio Nijmegen en Rivierenland. Daarnaast gebruiken we ook uitkomsten van eerder door ons uitgevoerde kostprijsonderzoeken en diverse (landelijke) benchmarkrapporten.

Prijspeil 2024

We vullen het kostprijsmodel met de salarissen voor geheel 2024, gebaseerd op de recent aangepast cao's. We gaan ervan uit dat de adviestarieven die dit

traject oplevert door middel van indexatie worden opgetild tot prijspeil 2025. In paragraaf 3.2 geven we een advies voor de wijze van indexatie.

1.2 Reële tarieven

De Algemene Maatregel van Bestuur bij de Wmo (AMvB reële tarieven) verplicht gemeenten om bij de professionele ondersteuning in het sociaal domein reële tarieven te hanteren. In de AMvB is een lijst opgenomen van kostprijs-elementen op basis waarvan de gemeente het tarief dient te bepalen. Volgens dit wettelijk kader worden in ieder geval de volgende kostprijs-elementen meegenomen bij het bepalen van een reëel tarief, uitgaande van een gemiddeld efficiënte zorgverlener:

- Kosten van de beroepskracht;
- (Redelijke) overheadkosten;
- Kosten voor niet-productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- Reis- en opleidingskosten;
- Indexatie van de reële prijs;
- Overige kosten als gevolg van de door een gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders, zoals rapportages en administratieve verplichtingen.

De AMvB bepaalt niet wat de tarieven moeten zijn, maar stelt wel de eis dat tarieven reëel moeten zijn. Het begrip 'reëel' weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening in de betreffende gemeente of regio. Wanneer een tarief 'reëel' is, is niet in de AMvB bepaald; dat is en blijft een keuze van de gemeenten¹.

Gemeenten hebben, mits goed onderbouwd, ruimte om bepaalde kostprijs-elementen normatief vast te stellen. Anders gezegd: de producten die de gemeente opstelt moeten voor het bijbehorende tarief door een efficiënt georganiseerde aanbieder kunnen worden geleverd. Dat betekent niet dat het tarief voor iedere aanbieder kostendekkend hoeft te zijn.

Belangrijke toetssteen hierbij is dat het tarief tot stand komt in een transparant proces met de aanbieders en dat het tarief herleidbaar en herkenbaar is. Daarom maakt consultatie en dialoog met aanbieders onderdeel uit van het proces om tot reële tarieven te komen, hiermee wordt inzicht in de regionale uitvoeringspraktijk verkregen. Spannend blijft het wanneer die waarden op enkele componenten in de praktijk variatie vertonen en de gemeente (dus) dient te bepalen welke waarden in het tarief worden betrokken.

Disclaimer!

Het is aan de gemeenten om over tarieven te besluiten. Dat betekent dat de inhoud van deze rapportage altijd door de gemeenten kunnen worden aangepast. Er kunnen derhalve geen rechten worden ontleend aan deze notitie.

1.3 De gehanteerde aanpak

Om uiteindelijk tot adviestarieven te komen, doorlopen we een aantal stappen:

- 1) Op basis van de documentatie van centrumgemeente Nijmegen over de verschillende producten, hebben we een eerste uitwerking gemaakt van het kostprijsmodel en een concept voor deze notitie opgesteld. Hierin is een reële opbouw van de verschillende producten vertaald naar

¹ AMvB reële prijs Wmo 2015: Handelingsperspectieven voor gemeente (2017), VNG

parameterwaarden, nog niet naar tarieven. Daarbij hebben we gebruik gemaakt van de hiervoor genoemde bronnen.

- 2) In ambtelijke werksessies is gesproken over de verschillende te maken keuzes rond de opbouw van het kostprijsmodel als vertaling van de productomschrijvingen. Op basis daarvan is een eerste versie van deze notitie bijgesteld.
- 3) Er is een uitvraag uitgezet onder alle huidige aanbieders van Beschermd Wonen in de regio van centrumgemeente Nijmegen. Doel daarvan was inzicht te krijgen in de huidige bezetting op de locaties en in de teams, verdeeld over de verschillende salarisschalen; en om inzicht te krijgen in de feitelijk geleverde inzet aan de huidige cliënten. In respons hierop hebben vier BW-aanbieders gegevens aangeleverd over 11 locaties waar in totaal 315 cliënten verblijven (waarvan 111 op basis van een Wmo-indicatie); en drie organisaties over vier teams van waaruit 193 cliënten thuis worden begeleid (waarvan 67 op een Wmo-indicatie). De opbrengsten van de uitvraag hebben we gebruikt bij het opstellen van deze notitie.
- 4) Deze notitie hebben we op **6 maart** met aanbieders uit de regio besproken, om tot een goed conceptstuk te komen. De aanbieders kregen aansluitend de mogelijkheid om aanvullende schriftelijke vragen te stellen en onderbouwde suggesties aan te leveren voor aanpassingen van de besproken parameters.
- 5) Na afloop van de reflectietermijn zijn de reacties geanalyseerd en met de gemeente besproken. Op basis van de reacties van de aanbieders zijn elementen uit de conceptnotitie aangepast en vertaald naar de opbouw van de tarieven.
- 6) In een tweede consultatiebijeenkomst op **25 maart** zijn de belangrijkste opbrengsten van de consultatiefase met de aanbieders gedeeld. In die bijeenkomst zijn de adviestarieven nog niet gepresenteerd aangezien er meer input nodig was van de aanbieders om tot tarieven te komen.

- 7) In een derde consultatiebijeenkomst op **8 april** zijn de uitkomsten in de vorm van de adviestarieven gepresenteerd.
- 8) Na die derde bijeenkomst is, op basis van de laatste opmerkingen van aanbieders en gesprek daarover met de gemeente, deze rapportage opgesteld. Hierin beschrijven we de definitieve waarden op de verschillende kostprijselementen. Die waarden zijn opgenomen in het rekenmodel (dat aan de gemeente beschikbaar wordt gesteld) waarmee we de adviestarieven berekenen. De rapportage eindigt met de adviestarieven.
- 9) Uiteindelijk stellen de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten de definitieve tarieven vast.

1.4 Opbrengst consultatiefase

Tijdens de consultatiefase hebben we van vier zorgaanbieders in totaal 13 vragen, opmerkingen en verbetervoorstellen ontvangen. Deze zijn door ons gerubriceerd naar de betreffende parameters en van een reactie voorzien. Het overzicht van alle reacties met ons antwoord daarbij, is geanonimiseerd aan de gemeenten overhandigd. Hieronder geven we een kort beeld van de vragen die zijn gesteld.

Indirect cliëntgebonden tijd

Er is in de consultatiefase aangegeven dat de 75 uur indirect cliëntgebonden tijd bij Beschermd Thuis te laag is. Hier is toegelicht waarom dit overeen moet komen met het product Begeleiding Plus uit de Wmo en daarmee opgehoogd moet worden naar 150 uur indirect cliëntgebonden tijd. Wij kunnen deze redenatie volgen en hebben dit aangepast in de tariefberekening.

ORT

Voor Beschermd Thuis is aangegeven dat een deel van het cliëntcontact plaatsvindt buiten de reguliere werktijden om crisis, overlast en escalatie te

voorkomen. Wij kunnen deze redenatie volgen en hebben daarom is een opslag van 2,3% ORT meegenomen voor Beschermd Thuis in de tariefberekening (gebaseerd op een aanname over het aandeel van de inzet buiten de reguliere werkuren).

Bereikbaarheid

Rondom bereikbaarheid, als onderdeel van het nachtelijk toezicht, zijn meerdere vragen gesteld. Deze vragen gaan over de vergelijking tussen de cao en de waarden die gehanteerd zijn in de berekening. Hier werd aangegeven dat de huidige berekening niet conform de cao zou zijn. De uitgangspunten die zijn gehanteerd zijn niet in strijd met de genoemde cao en daarom is de parameterwaarde bereikbaarheid niet aangepast.

Slaapdienst

Tenslotte zijn over de slaapdienst ook een aantal opmerkingen gemaakt. Ook hier was het voornaamste vraagstuk of de uitgangspunten overeenkwamen met de cao. Dit is het geval en daarom is ook deze parameterwaarde niet aangepast. Overigens is op basis van het gesprek over dit onderwerp besloten nog een aanvullende opslag voor een wakende wacht uit te werken. Die kan worden ingezet in de problematiek van de cliënt dat noodzakelijk maakt (bijvoorbeeld als gevolg van een ernstige verslaving en daaruit voortkomend gedrag).

2. Kostprijsmodel

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat we voor centrumgemeente Nijmegen hanteren.

2.1 Beschrijving van parameters

Om te komen tot reële tarieven die alle kosten bij de verschillende producten omvatten, maken we in aansluiting op de inhoud van de AMvB Reële Tarieven gebruik van onderstaand kostprijsmodel. Bij elk van de parameters geven we in de navolgende paragrafen een beschrijving van de waarden die we voor de regio's, Rijk van Nijmegen en Rivierenland voorstellen.

De kern is steeds de inzet van een professional die tijd besteedt aan een cliënt, individueel of in groepsverband. Die inzet vormt de basis van het tarief. Alle overige kosten, zoals de kosten van de organisatie (overhead) en de kosten van gebouwen, zien we in dit model als een opslag op de kosten van de professional. We spreken dus steeds van opslag-percentages op de kosten van de dienstverlening in het primaire proces.

Parameter	Omschrijving
Inschaling	Dit betreft zowel de functiemix van personeel in de directe ondersteuning, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus.
Opslagen	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en onregelmatigheidstoeslag.
Sociale lasten	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte sociale verzekeringen, pensioenpremie, etc. Deze kunnen per cao verschillen.

Parameter	Omschrijving
Personeel Niet In Loondienst	Dit betreft een opslag voor de meerkosten van personeel dat op basis van inhuur (tijdelijk) wordt ingezet indien de reguliere bezetting daartoe aanleiding geeft.
Overhead	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiele kosten).
Productiviteit/ declarabiliteit	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe ondersteuning voor niet-productieve uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit bijvoorbeeld een correctie voor vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg, ziekteverzuim, etc.
Risico-opslag	Ook wordt een opslag toegevoegd voor de financiële risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Overige kosten	Voor Beschermd Wonen Intramuraal gelden er aanvullende kosten, bijvoorbeeld de kosten van de locatie en de catering.

Tabel 1: Algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Een **belangrijk aandachtspunt** bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij het bieden van Beschermd wonen²!

2.2 Maandsalaris en inschaling

De tarieven worden opgebouwd vanuit de professional die de gevraagde inzet (ondersteuning) levert. Dit kunnen verschillende typen professionals zijn, die vanuit meerdere cao's worden ingeschaald.

Cao-mix

Per product zijn verschillende cao's van toepassing. Op basis van de productomschrijvingen, de opbouw van huidige tarieven en de opbrengst van de uitvraag over de intensiteit, gaan we uit van de volgende cao-mix voor alle producten:

- GGZ: 50%
- GHZ: 15%
- SW: 35%

Salarisniveau

Bij de verschillende producten kunnen medewerkers worden ingezet met een verschillend opleidingsniveau en bijpassend salaris. Op grond van de uitvraag constateren we dat inzet op diverse inschaling aan de orde is. In de volgende tabel geven we per product aan welke salarisschalen uit de vier cao's hierbij volgens ons van toepassing zijn en in welke verdeling. Deze indeling is gebaseerd op diverse bronnen, zoals: de opbrengsten van de uitvraag, de

² De eisen/normen waaraan zorgaanbieders zich moeten houden bij de zorgverlening zijn terug te vinden in de aanbestedingsdocumenten.

productbeschrijvingen van de gemeenten en vergeleken met functieboeken, ijkfuncties uit de FWG-systematiek, vacatures en uitkomsten van vergelijkbare trajecten in andere regio's.

Inschaling

Omdat niet iedere hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we steeds met **93% van het maximum**, dat is het salaris dat hoort bij de hoogste (reguliere) trede van de aangegeven salarisschaal. Dit percentage weerspiegelt bij een organisatie met een normaal personeelsverloop de verhouding tussen blijvend personeel dat jaarlijks hoger wordt ingeschaald en nieuwe medewerkers die lager ingeschaald worden.

Bron:

Door KPMG werd in 2014 geconstateerd dat een gemiddeld salaris ergens tussen 90 en 95% van het maximum van de salarisschaal ligt. Dit na een breed onderzoek bij aanbieders naar de interne kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 naar de gemeenten is gedecentraliseerd en nadien in vele trajecten bevestigd. Hoewel het onderliggend onderzoek al een aantal jaar oud is, vormt deze uitkomst volgens de jurisprudentie nog altijd een goede bron voor de inschatting voor het gemiddelde salaris. Op grond van de informatie uit de regio Nijmegen en Rivierenland denken wij dat een inschaling van 93% een reële inschatting geeft van het salarisniveau in regio Nijmegen en Rivierenland.

Functiemix

Tot slot kijken we welk functieniveau (vertaald naar salarisschalen) van toepassing is bij de verschillende producten die bij Beschermd Wonen in de regio Nijmegen en Rivierenland van toepassing is.

Product	30/4	35/5	40/6	45/7	50/8	55/9	60/10
BW intramuraal	10%	15%	25%	25%	10%	10%	5%
Beschermd Thuis			30%	30%	25%	10%	5%
Trainingshuis	10%	15%	25%	25%	10%	10%	5%
Meerzorg				40%	30%	20%	10%
Nachtelijk toezicht			50%	50%			

Tabel 2: Uitwerking functiemix naar schalen (FWG / SW)

2.3 Opslagen

De opslagen over het rekensalaris worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,49%	Dit is in de zorg-cao's gelijk (8,33% over het salaris). De cao SW gaat uit van 8,3% over het salaris inclusief VT, zodat de opslag voor die cao op 8,964% uitkomt. Dit hogere percentage wordt in de cao-mix verwerkt.
ORT	14,6%	Deze opslag is van toepassing bij Beschermd Wonen Intramuraal en het Trainingshuis.
	2,3%	Deze opslag is van toepassing bij Beschermd Thuis en Meerzorg.
	45,1%	Deze opslag is van toepassing bij de inzet van de slaapwacht, indien dat aan de orde is, en bij de aanvullende opslag voor de wakende wacht.
	43,6%	Deze opslag is van toepassing bij de inzet van de bereikbaarheidsdienst indien dat aan de orde is.

Tabel 3: Uitwerking van de opslagen in de Beschermd Wonen-tarieven voor de regio Nijmegen en Rivierenland

Onregelmatigheidstoeslag (ORT)

De inzet van groepsbegeleiders bij Beschermd Wonen Intramuraal en Trainingshuis omvat alle uren van 07:00 – 22:00, gedurende alle dagen van de week. Dit betekent dat hiervoor een toeslag voor de inzet buiten de reguliere uren³ wordt gehanteerd. Ook voor Beschermd Thuis en Meerzorg wordt een kleine toeslag voor de inzet buiten de reguliere uren gehanteerd. Voor Beschermd Wonen Intramuraal is gedurende de nachtelijke uren (22:00 – 07:00) een slaapwacht aanwezig. Zie daarvoor de opbouw in paragraaf 2.9. Voor cliënten Beschermd Thuis en Trainingshuis dient de aanbieder buiten reguliere werktijden een bereikbaarheidsdienst te organiseren.

2.4 Personeel Niet In Loondienst

Omdat het kan voorkomen dat de werkroosters niet volledig met personeel in loondienst kan worden ingevuld, is af en toe extra inhuur nodig. We gaan ervan uit dat de beloning met alle bijbehorende componenten van dit ‘Personeel Niet In Loondienst’ (PNIL), gelijk is aan de hiervoor beschreven uitgangspunten. Wel maakt de organisatie soms meerkosten in de vorm van BTW, wanneer dat aan de orde is. Daarom rekenen we met een opslag van **1,5%** voor de meerkosten van PNIL. Dit wordt gemotiveerd door de combinatie van gemiddeld 7% inzet van extra inhuur waarvoor die BTW plicht (21%) van toepassing is. Dit doen we bij alle vormen van ondersteuning. We gaan er vanuit dat eventuele bemiddelingskosten van tussenbureaus niet worden bekostigd vanuit het tarief, hiervoor lijkt de betreffende opdrachtnemer verantwoordelijk.

2.5 Sociale lasten

De opslag sociale lasten is gebaseerd op de wettelijk verplichte percentages⁴.

Wet arbeidsmarkt in balans

De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB, 2020) heeft geleid tot differentiatie in de premies voor de WW. We hanteren dit jaar als uitgangspunt een verdeling van **85%** medewerkers met een aanstelling voor onbepaalde tijd (2,64%) en **15%** medewerkers op een tijdelijk contract (7,64%). Er is ons geen onderzoek bekend waaruit een reëel beeld is af te leiden over de verhouding vast/flex. Wel is bekend dat de cao-partners in de zorg hebben aangegeven ernaar te streven dat aan het einde van de looptijd van de cao 90% van alle professionals een dienstverband voor onbepaalde tijd heeft.

Arbeidsongeschiktheidsfonds

Vanaf dit jaar wordt bij het bepalen van de sociale premies onderscheid gemaakt naar grote en kleine organisaties. Op basis van informatie van de regio Nijmegen en Rivierenland, gaan wij uit van een verdeling van **80%** grote organisaties (met >25 fte), waarvoor een hogere premie wordt vastgesteld en **20%** kleine organisaties (t/m 25 fte).

Transitievergoeding

Daarnaast is een opslag toegevoegd voor de transitievergoeding die in de WAB is aangepast. Dit betreft de uitkering die wordt gegeven aan medewerkers waarbij op verzoek van de werkgever de aanstelling wordt beëindigd (ook als die aanstelling tijdelijk was). De hoogte van deze opslag is bepaald op basis van de volgende uitgangspunten:

- De inschatting dat jaarlijks 15% van alle contracten aflopen of worden beëindigd op verzoek van de werkgever (gebaseerd op de verhouding vast/flex);

³ Dat zijn de uren zonder ORT is (weekdagen 07:00-20:00u, zaterdag 08:00-12:00u).

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-31686.pdf>

- De inschatting van aanbieders in vergelijkbare trajecten dat bij een derde van alle aflopende contracten een transitievergoeding aan de orde;
- Hoogte van de vergoeding is een derde van een maandsalaris per volledig gewerkt jaar, dat is $((100\%/12) \cdot (1/3) =) 2,78\%$.
- Dat leidt tot een opslag van $(2,78\% \cdot 1/3 \cdot 15\% =) 0,14\%$.

De totale werkgeverspremies komen daarmee uit op een totaal van percentage **19,16%** (zie tabel 5).

Component sociale lasten		2024
WAO/IVA/WGA KLEIN (incl. kinderopvang)	20% van 6,68%	7,77%
WAO/IVA/WGA) GROOT (incl. kinderopvang)	80% van 8,04%	
WW-premie (Awf) LAAG (onbepaalde tijd)	85% van 2,64%	3,39%
WW-premie (Awf) HOOG (flex)	15% van 7,64%	
ZVW-premie werkgever		6,57%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)		1,29%
Transitievergoeding $(2,78\% \cdot 1/3 \cdot 15\%)$		0,14%
Totaal opslag sociale lasten		19,16%

Tabel 4: Opbouw sociale lasten 2024

Pensioenpremie

Daarnaast wordt een pensioenpremie toegevoegd, gebaseerd op het percentage dat Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) in 2024 toepast, rekening houdend met de franchises (deel van het salaris waarover geen premie wordt geheven i.v.m. de AOW-uitkering). De premie is een combinatie van de premie voor het ouderdomspensioen (OP) en het arbeidsongeschikt-

heidspensioen (AP). De helft van de totale premie komt voor rekening van de werkgever. Dit leidt tot een pensioenpremie die per product wordt berekend en die uitkomt op gemiddeld **9,5%**.

2.6 Opslag overhead

Dit betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter die in de praktijk tot veel discussie leidt. Diverse onderzoeken laten zien dat er in de praktijk grote verschillen voorkomen. Deze verschillen, zowel tussen de verschillende branches als tussen vergelijkbare aanbieders binnen een bepaalde branche, omvatten een bandbreedte van soms wel tientallen procenten.

Naast deze grote verschillen tussen organisaties, worden in de verschillende rapporten over onderzoeken naar de feitelijke opbouw en waarde van het percentage overhead, verschillende definities gehanteerd. Wij hanteren de definitie van de kosten die tot de (personele) overhead en overige kosten worden gerekend, zoals die in de VNG-rekentool zijn gebruikt.

Onze berekening

Bij de berekening van het overheadpercentage als opslag gaan we uit van de sectorale benchmarkwaarden zoals door Berenschot onderzocht en verwerkt in de definitieve versie van de rekentool Wmo voor 2024 van de VNG. Daarbij hebben we een opslag van 1% toegevoegd voor de kosten voor kantoorvastgoed. Hierdoor zien we de volgende overheadpercentages als opslag op de kosten van het uitvoerend personeel:

- GHZ: **26,3%**
- GGZ: **33,3%**
- SW: **33,3%**

De regio's Rijk van Nijmegen en Rivierenland gaan, voor zover wij kunnen nagaan, geen aanvullende specifieke eisen aan de aanbieders stellen die hierop van invloed zijn. Daarom vormen deze landelijke benchmarkcijfers een goede basis voor de tarieven in de regio. Op basis van de verdeling over de cao's komen we tot een opslag in de tarieven van **32,25%** (te hanteren als opslag op de kosten van het uitvoerend personeel).

Bron:

De opslag voor de overhead is afgeleid van de benchmarkwaarden uit de rekentool van de VNG. We hebben op grond van onderzoek in andere regio's gemerkt dat deze een goede en geaccepteerde basis vormen voor tarieven.

2.7 Productiviteit

De basis voor de productiviteit is de inzet die in contact met de cliënt wordt geleverd. Dit is de inzet die in de regio Nijmegen en Rivierenland declarabel is. Tabel 6 toont de opbouw van de productiviteit.

De basis hierbij is het aantal productieve uren per jaar, afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (**1.878 uren per fte per jaar**). Dat is in de drie cao's gelijk.

Verlofuren en feestdagen

Het aantal verlofuren en vakantiedagen bepalen we op **260 uur** waarvan 210 uur wettelijk en bovenwettelijk en 50 uren voor feestdagen. Hiermee is rekening gehouden met de verschillen tussen de cao's en met eventuele extra verplichte uren, zoals leeftijdsgebonden verlof en IKB.

Ziekteverzuim

Omdat contracten voor een langere periode gelden, kijken we voor de bepaling van het aantal uren ziekteverzuim terug over een langere periode, namelijk de afgelopen vier volle jaren. Hierbij maken we gebruik van Vernet verzuimcijfers uit de sectoren GGZ, Gehandicaptenzorg en sociaal werk, waar mogelijk gespecificeerd voor de veiligheidsregio Gelderland-Midden.

Bij de berekening van het verzuim is rekening gehouden met de cao-mix. Gemeten van het kwartaal 3 in de periode 2019 tot en met kwartaal 3 in 2023 komen we tot gewogen gemiddelde verzuimpercentages per cao. Over deze periode rekenen we met de volgende verzuimpercentages per cao⁵: GHZ: 7,93%; GGZ: 6,64%; SW: 6,71%. Deze percentages zijn verdisconteerd naar de cao-mix tot een gewogen uitkomst van 6,86%, hetgeen overeenkomt met een gemiddeld verzuim van **130 uren** per fte per jaar

Niet-cliënt gebonden uren

Enkele cao's leggen de plicht op om 2% van de loonsom te reserveren voor scholing. De 2% betreft zowel de uren die aan opleiding worden besteed als de kosten van scholing. We hebben aanvullende analyses gemaakt van een aantal kostprijsonderzoeken elders in het land. Daaruit blijkt dat er jaarlijks per fte gemiddeld **30 uren** voor scholing/intervisie nodig zijn en gemiddeld ca. **100 uren** voor administratie, overleg, pauzes etc. (gemiddeld ca. 2,5 uur per week).

Indirect cliëntgebonden tijd

Voor de tijd die wordt besteed ten behoeve van een individuele cliënt wordt besteed maar in diens bijzijn (bijvoorbeeld dossiervorming en casusoverleg)

⁵ Op basis van GGZ, GHZ en VWT [Vernet-cijfers](#) in de periode Q3 2019 – Q3 2023. [SW](#): periode Q3 2019 – Q3 2023

gaan we uit van **75 uur** bij Beschermd Wonen Intramuraal en Trainingshuis en **150 uur** bij Beschermd Thuis.

Onderdeel	BW Intramuraal	Beschermd Thuis	Trainingshuis	Meerzorg
Basis uren fte per jaar	1.878	1.878	1.878	1.878
AF: Verlof, feestdagen	260	260	260	260
AF: Ziekteverzuim	130	130	130	130
Werkbare uren	1.488	1.488	1.488	1.488
AF: niet cliëntgeb.	130	130	130	130
AF: indirect cliëntgeb.	75	150	75	
AF: reistijd		126		
DECLARABELE UREN	1.283	1.082	1.283	1.358
productiviteit	68,3%	57,6%	68,3%	72,3%

Tabel 5: opbouw productiviteit per product

Reistijd

Bij Beschermd Wonen Intramuraal en Trainingshuis woont de cliënt bij de aanbieder, daar is geen reistijd aan de orde. Bij Beschermd Thuis is er wel reistijd aan de orde. Voor deze reistijd gaan we uit van een professional die dit fulltime doet. We veronderstellen dat deze gemiddeld 9 dienstreezen per week uitvoert, met een gemiddelde reistijd van 20 minuten van cliënt naar cliënt. Hierdoor rekenen we met **126 uur**.

2.8 Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen⁶ nodig. Hiertoe is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden. Bij de berekening is uitgegaan van een percentage van **2%**. Voor de innovatie achten wij het verstandig een separate vergoeding beschikbaar te stellen, buiten het tarief. Daarmee wordt voorkomen dat het budget voor innovatie wordt uitgesmeerd over alle aanbieders.

Bron:

Voor deze opslag zijn geen objectieve en onafhankelijke bronnen bekend. We baseren op overwegingen die ook elders reëel worden gevonden. Een toets is bovendien dat het gekozen percentage boven het gemiddelde rendement van de sector over 2022⁷ ligt.

⁶ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit.

⁷ Brancherapport gezondheidszorg, te downloaden via www.ey.com/barometer

2.9 Overige kosten

Wooncomponent bij Beschermd Wonen Intramuraal

Bij Beschermd Wonen Intramuraal gelden aanvullende kosten, dit betreft de kapitaallasten van het verblijf en de hotelmatige voorzieningen. De hoogte van de kapitaallastencomponent leiden we af uit de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en normatieve inventariscomponent (NIC) van de GGZ-wonen profielen uit de Wlz. De kosten van de hotelmatige voorzieningen baseren we op het KPMG-kostenonderzoek Wlz.

Kapitaallasten

Dit betreft de kosten van de gebouwde voorziening waarin de cliënten verblijven (huur, onderhoud, interest, inrichting, etc.) bij Beschermd Wonen Intramuraal. Hiervoor gebruiken we de NHC en NIC voor ZZP1 en ZZP2 van de GGZ Wonen profielen als schatter van de kapitaallasten. In bijlage 4 bij de NZa beleidsregel prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis 2024⁸ (BR/RG 24123) is per zorgprofiel het bedrag voor de NHC en de NIC opgenomen. De NHC+NIC voor deze profielen (exclusief behandeling en exclusief dagbesteding, (Z210G en Z220G)) bedraagt in 2024 gemiddeld **€ 33,15 per dag**.

Voor het product Trainingshuis geldt dat de kapitaallasten alleen worden gerekend voor de gedeelde ruimte in het huis. Gezien er bij dit product sprake is van het scheiden van wonen en zorg betaalt de cliënt huur voor de eigen ruimte. Voor de gezamenlijke ruimte wordt € 33,15 per dag gedeeld door de groeps grootte wat neer komt op **€ 5,53 per dag**.

Hotelmatige kosten

De kosten van de hotelmatige voorzieningen leiden we af uit de uitkomsten van het KPMG-kostenonderzoek Wlz⁹. De kosten van de hotelmatige voorzieningen bestaan uit de kosten van voeding, de cliënt c.q. bewonergebonden kosten, andere hotelmatige kosten en energiekosten¹⁰. Voor de hotelmatige voorzieningen gebruiken we de middelste GGZ B-profielen als basis. De hotelmatige kosten voor de profielen 3B en 4B¹¹ bedroegen gemiddeld circa € 21,70 per dag (prijspeil 2016). Dit indexeren we op basis van prijsindexcijfers materiële kosten NZa tot prijspeil 2024. Daarmee komen de hotelmatige kosten in 2024 op **€ 28,62 per dag**.

Toezicht (slaapwacht)

Bij Beschermd Wonen Intramuraal verblijft de cliënt bij de aanbieder. Dat betekent dat ook 's nachts toezicht en nabijheid gegarandeerd dient te zijn. In de product-omschrijving is sprake van een slaapwacht voor de periode (22:00-07:00u). De kosten daarvan berekenen we als volgt:

- De slaapwacht is ingeschaald op basis van mbo-4 niveau (zie tabel 3).
- Per slaapdienst rekenen we een vergoeding van 4 reguliere uren inzet (dus zonder ORT en berekend als bruto uurloon, dus over 1.878 uren).
- Eén slaapdienst op **24 cliënten**, de kosten van de slaapwacht worden derhalve gedeeld over 24 cliënten.
- Daarnaast gaan we ervan uit dat er per week gemiddeld één uur inzet noodzakelijk is (beschikbaarheid). Daarvoor rekenen we met een opslag **ORT van 45,1%.**

⁸ Zie: https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_743587_22/1/

⁹ KPMG (2018). *Kostenonderzoek langdurige zorg*.

¹⁰ Dit betreft de kosten die geboekt worden in de rubrieken 43 (voeding), 44 (andere hotelmatige kosten) en rubriek 46 (cliënt c.q. bewonergebonden kosten) inclusief energiekosten (473), exclusief

onderhoudskosten (471) en exclusief dotaties voorzieningen groot onderhoud (472) van het Prismant rekeningschema voor zorginstellingen.

¹¹ De GGZ-wonen profielen 1 en 2 corresponderen met de 'oude' GGZ ZZP's 3 en 4.

Toezicht (opslag wakende wacht)

In sommige gevallen is er, gezien de complexiteit van de inwoner en de daarbij behorende context, noodzaak tot het inzetten van een wakende wacht in de vorm van een beveiliging. Denk hierbij bijvoorbeeld aan inwoners met een zware drugsverslaving, agressie of een dusdanige zorgvraag waarbij een slapende wacht niet volstaat. Voor de bekostiging daarvan wordt gekozen voor een opslag bovenop de kosten van de slaapwacht (dat is een zorgverlener). Het tarief voor de opslag wakende wacht is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- De beveiliging is op basis van actuele vacatures ingeschaald op een combinatie van **FWG25/FWG30 (SW3/4)**.
- Elke nacht bestaat uit **9 uren** (22:00-07:00u), zodat een gemiddelde opslag voor **ORT van 45,1%** aan de orde is.
- De kosten van de wakende wacht kunnen gemiddeld worden gedeeld over **24 cliënten**.

Toezicht (bereikbaarheid)

Bij Beschermd Thuis en bij Trainingshuis wordt de aanbieder geacht ook buiten de reguliere werkuren bereikbaar te zijn, zodat er binnen een aanvaardbare tijd inzet kan worden geleverd. Dit vraagt om een lichte variant van toezicht in de vorm van een bereikbaarheidsdienst. De professional dient als de situatie van de cliënt dat noodzakelijk maakt, ook te kunnen uitrukken en optreden. Voor de bekostiging van deze variant hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Bereikbaarheidsdienst is tijdens werkdagen beschikbaar tussen 20:00 – 07:00u en de gehele dag tijdens weekenden en op feestdagen.
- De consignatiediensten worden in tijd vergoed op basis van de volgende cao-afspraken:
 - doordeweekse dagen: 2/18 uur compensatie per uur (256 dagen);
 - weekenddag: 4/18 uur compensatie per uur (102 dagen);

- feestdagen: 6/18 uur compensatie per uur bereikbaarheid (7 dagen).
Op basis daarvan is voor een heel jaar bereikbaarheid in de nachtelijke uren een compensatie nodig van 912,89 uren; dit komt overeen met **17,56 uur** compensatie-uren per week.

- We gaan ervan uit dat er gemiddeld één uur actieve inzet per week nodig is. Dat ene uur berekenen we met een opslag **ORT van 43,6%**.
- De bereikbaarheid wordt georganiseerd voor **gemiddeld 36 cliënten**. Dat betekent dat alle kosten door 36 cliënten kunnen worden gedeeld.

Inzet bij Beschermd Wonen Intramuraal

Beschermd Wonen wordt gezien als een 'pakket', waarbij op basis van een gemiddelde ondersteuningsinzet per week uiteindelijk een etmaaltarief wordt berekend. De uitvraag onder de huidige aanbieders heeft duidelijk gemaakt dat de huidige praktijk niet eenduidig in een getallen is te vangen:

- Op de locaties verblijven cliënten met verschillende wettelijke grondslagen (Wmo en Wlz) en met de verschillende 'zorgwaardes' zoals die ook vandaag vanuit de Wmo van toepassing zijn.
- In de praktijk wordt op de verschillende locaties uitgegaan van (forse) verschillen in de inzet per cliënt.

Op grond van de uitvraag is geen duidelijk alternatief ontstaan voor de uitgangspunten die de gemeenten, na marktconsultatie van aanbieders, heeft opgenomen in de productbeschrijvingen. Overigens is uit de uitkomsten van de uitvraag (vier aanbieders, 11 locaties) ook gebleken dat de feitelijke (gemiddelde) inzet in de praktijk niet veel afwijkt van die beschrijvingen. Daarom nemen we die uitgangspunten over bij de opbouw van de tarieven. Voor de uren die in een groep worden geboden gaan wij uit van een gemiddelde groepsgrootte van 6.

Gemiddeld/week	Individueel	In de groep
BW - Licht	5 uur per week	7 uur per week
BW - Middel	8,5 uur per week	7 uur per week
BW - Zwaar	12 uur per week	7 uur per week

Tabel 6: Gemiddelde inzet bij de verschillende varianten van Beschermd Wonen Intramuraal

Inzet bij Beschermd Thuis

De gemeente bekostigt ook deze variant op basis van etmaaltarieven. Daarbij wordt uitgegaan van een (gemiddelde) inzet op weekbasis. De respons op de uitvraag (drie aanbieders, vier teams) heeft geen bruikbare informatie opgeleverd, mede vanwege de 'mix van cliënten' (elk team helpt cliënten vanuit meerdere wettelijke kaders) en omdat het onderscheid tussen een team voor Beschermd Thuis en een locatie voor Beschermd Wonen niet altijd is te maken (aanbieders combineren de personele inzet voor beide varianten).

Op basis van deze uitkomsten nemen we ook voor Beschermd Thuis de gemiddelde inzet over uit de productbeschrijving van de gemeenten.

Opdracht	Gemiddelde inzet per week individueel
Beschermd Thuis licht	2,5 uur per week
Beschermd Thuis middel	5 uur per week
Beschermd Thuis zwaar	7,5 uur per week

Tabel 7: Gemiddelde inzet bij de verschillende varianten van Beschermd Thuis

Inzet bij Trainingshuis

Ook beide varianten van Trainingshuis worden op basis van etmaaltarieven door de gemeente bekostigt. Daarbij wordt uitgegaan van een (gemiddelde) inzet op weekbasis. Op basis van deze uitkomsten nemen we ook voor Beschermd Thuis de gemiddelde inzet over uit de productbeschrijving van de gemeenten. Voor de uren die in een groep worden geboden gaan wij uit van een gemiddelde groepsgrootte van 6.

Gemiddeld/week	Individueel	In de groep
Trainingshuis licht	3,5 uur per week	7 uur per week
Trainingshuis Middel	6 uur per week	7 uur per week

Tabel 8: Gemiddelde inzet bij de verschillende varianten van Trainingshuis

Afwezigheidsdag Beschermd Wonen Intramuraal

Het kan voorkomen dat een cliënt die bij een aanbieder verblijft (Beschermd Wonen Intramuraal in een van de drie varianten), voor een korte periode elders verblijft. De meest bekende voorbeelden zijn opname in een behandelkliniek of ziekenhuis en detentie. Gelet op de continuïteit van de ondersteuning daarna, is het voor de aanbieder mogelijk om de plek van deze cliënt gedurende een bepaalde periode beschikbaar te houden. Dit wordt vergoed door middel van een tarief voor een afwezigheidsdag, op basis van de volgende uitgangspunten:

- De kosten voor de kamer worden 100% gecontinueerd (kapitaallasten).
- De hotelmatige kosten worden voor 50% vergoed (ongeveer de helft van de hotelmatige kosten bestaan uit onderhoud, algemene kosten, energie, etc.; die veranderen niet of nauwelijks door afwezigheid van de cliënt).
- De groepsgebonden personele inzet blijft onderdeel van het tarief; de individuele inzet wordt geschrapt.

3. Uitkomsten

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat we voor de regio Nijmegen en Rivierenland hanteren.

3.1 Adviestarieven 2024

Doorrekening van alle hiervoor beschreven parameters leiden tot de volgende adviestarieven voor de Beschermd Wonen-producten in de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland. De tarieven zijn berekend op prijspeil 2024.

Adviestarief	
Beschermd Wonen Intramuraal Licht	€ 140,31 / etmaal
Beschermd Wonen Intramuraal Middel	€ 180,13 / etmaal
Beschermd Wonen Intramuraal Zwaar	€ 219,94 / etmaal
Beschermd Thuis Licht	€ 35,67 / etmaal
Beschermd Thuis Middel	€ 67,95 / etmaal
Beschermd Thuis Zwaar	€ 100,24 / etmaal
Trainingshuis Licht	€ 61,99 / etmaal
Trainingshuis Middel	€ 90,43 / etmaal
Meerzorg	€ 76,92 / uur
Afwezigheidsdag	€ 69,12 / etmaal
Opslag Wakende Wacht	€ 28,50 / etmaal

Tabel 9: Tarieven op prijspeil 2024.

3.2 Advies indexatie na 2025

In het najaar van 2024 wordt voor het eerst geïndexeerd, om te komen tot een tarief voor 2025. Voor indexatie adviseren wij twee verschillende werkwijzen te hanteren één voor ambulante varianten van ondersteuning Beschermd Thuis en één voor de varianten met een wooncomponent.

Indexatie Beschermd Thuis

(en andere ambulante ondersteuningsvarianten zonder huisvestingscomponent)

De tarieven bestaan doorgaans uit twee componenten:

- Kosten van personeel:
Deze omvatten ca. 90% van het tarief. De best passende index hiervoor is de OVA, zoals die wordt gehanteerd door de NZa in de tarieven in de langdurige zorg. Als bron hiervoor kan worden verwezen naar de [NZa index personele kosten](#).
- Materiele kosten:
Deze omvatten doorgaans 10% van het tarief. De best passende index hiervoor is de index die door de NZa wordt bijgehouden voor de materiele kosten in de tarieven langdurige zorg. Zie hiervoor ook de [NZa index materiele kosten](#). Deze is mede gebaseerd op de prijsindex voor particuliere consumptie (PPC).

Indexatie Beschermd Wonen Intramuraal

(en andere intramurale ondersteuningsvarianten met een huisvestingscomponent)

De tarieven bestaan doorgaans uit drie componenten:

- Kosten van personeel:
Deze omvatten ca. 70% van het tarief. De best passende index hiervoor is de OVA, zoals die wordt gehanteerd door de NZa in de tarieven in de langdurige zorg. Als bron hiervoor kan worden verwezen naar de [NZa index personele kosten](#).
- Materiele kosten:
Deze omvatten doorgaans 10% van het tarief. De best passende index hiervoor is de index die door de NZa wordt bijgehouden voor de materiele kosten in de tarieven langdurige zorg. Zie hiervoor ook de [NZa index materiele kosten](#). Deze is mede gebaseerd op de prijsindex voor particuliere consumptie (PPC).

- Kapitaallasten:

Deze hebben betrekking op de specifieke kosten van de locatie waar de cliënten zijn gehuisvest. Het aandeel in de tarieven is ca. 20%. De best passende index hiervoor is de index voor de kapitaallasten zoals de NZa die bijhoudt voor de langdurige zorg. Zie de [website van de NZa](#).

Werkwijze

De tarieven worden voor het volgende jaar geïndexeerd op basis van de voorlopige index van het volgend jaar, aangevuld met het verschil tussen de voorlopige en de definitieve index voor het huidige jaar. Uiteraard rekening houdend met de aandelen zoals hiervoor beschreven.

Dus bijvoorbeeld de indexatie van BT voor het jaar T+1:

- Personeel: $\text{index} = \text{tarief} * 90\% * (\text{voorlopige index T+1} + [\text{definitieve minus voorlopige index T}])$
- Materieel: $\text{index} = \text{tarief} * 10\% * (\text{voorlopige index T+1} + [\text{definitieve minus voorlopige index T}])$

Op die manier kan worden voorkomen dat toepassing van de OVA leidt tot een blijvende achterstand ten opzichte van de werkelijke cao. Als de gemeente ervoor kiest om een contractperiode van een langere tijd aan te gaan, dan adviseren wij daarnaast om de parameterwaarden eens per drie jaar te toetsen om te kijken of deze nog reëel zijn.

Voorlopige OVA 2025

Onlangs zijn de voorlopige indices voor 2025 vastgesteld. Op basis daarvan kunnen de adviestarieven als volgt worden geïndexeerd:

- **BT** en andere ambulante tarieven zonder huisvesting:
 - 90% van 4,18% (voorlopige OVA 2025)
 - 10% van 1,82% (voorlopige index materiele kosten 2025)is samen **3,94% voor BT** (en andere ambulante ondersteuningsvarianten)
- **BW** en andere tarieven met huisvesting:
 - 70% van 4,18% (voorlopige OVA 2025)
 - 10% van 1,82% (voorlopige index materiele kosten 2025)
 - 20% van 1,82% (voorlopige index kapitaallasten 2025)is samen **3,47% voor BW** (en andere intramurale ondersteuning)